

Zmiany w regulacjach IRGiT

Podsumowanie

Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. („IRGiT”) wprowadza zmiany do Regulaminu Giełdowej Izby Rozrachunkowej (Rynek towarowy) („Regulamin GIR”), obejmujące:

- wprowadzenie definicji Przypadku naruszenia oraz określenie katalogu działań, jakie IRGiT może podjąć w sytuacji stwierdzenia takiego przypadku wobec danego członka Izby,
- aktualizację zapisów dotyczących zasad funkcjonowania Funduszy Gwarancyjnych,
- doprecyzowanie zapisów w zakresie możliwości prowadzenia przez członka Izby działalności jako reprezentant członka Giełdy,
- aktualizację zapisów dotyczących środków dyscyplinujących i porządkowych,
- zmianę Tabeli Opłat.

Zmiany wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2021 r.

Szczegółowy opis zmian

1. Zmiany dotyczące Przypadku naruszenia

Zmiana polegająca na wprowadzeniu nowego pojęcia „Przypadek naruszenia”, zdefiniowanego w § 2 pkt 38) Regulaminu GIR rozumianego jako sytuacja, w której członek Izby stwarza lub z zaistniałych okoliczności wynika, że istnieje ryzyko iż może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu lub prawidłowego funkcjonowania systemu rozliczeń, ma na celu zastąpienie używanego dotychczas pojęcia „niewypłacalności” członka Izby i pozwoli na podejmowanie przez IRGiT odpowiednich działań zapobiegających negatywnym skutkom utraty możliwości wywiązywania się przez członka Izby ze swoich zobowiązań.

Katalog sytuacji, które mogą zostać uznane za Przypadek naruszenia został oparty na międzynarodowych standardach stosowanych m.in. przez izby rozliczeniowe o statusie CCP, uwzględniając jednak także specyfikę i zakres działalności IRGiT. W § 17 ust. 1 pkt 8) Regulaminu GIR zobowiązano każdego z członków Izby do niezwłocznego informowania Izby o wystąpieniu po jego stronie okoliczności uzasadniających powstanie Przypadku naruszenia lub uzasadnionej obawie ich wystąpienia. Katalog działań ostrożnościowych jakie IRGiT może podjąć w sytuacji wystąpienia Przypadku naruszenia został określony w

§ 54 Regulaminu GIR. W stosunku do poprzedniej wersji Regulaminu GIR, został on uzupełniony o możliwość:

- a) aktualizacji i żądania wpłaty do Funduszu Gwarancyjnego,
- b) zablokowania możliwości składania zleceń kupna lub sprzedaży, za których rozliczenie odpowiada dany członek Izby na wszystkich bądź wybranych rynkach, grupach bądź pojedynczych instrumentach,
- c) odmowy przyjmowania do rozliczenia transakcji, których stroną rozliczenia jest członek Izby, którego dotyczy Przypadek naruszenia,
- d) dokonania spieniężenia aktywów występujących w postaci niepieniężnej, wniesionych przez danego członka Izby do systemu gwarantowania rozliczeń lub zaprzestania dalszego akceptowania wniesionych przez członka Izby zabezpieczeń niepieniężnych,
- e) podjęcia innych działań określonych w Szczegółowych zasadach rozliczeń.

Rozszerzony katalog możliwych do zastosowania przez IRGiT środków w sposób istotny zwiększa bezpieczeństwo prowadzonego systemu gwarantowania rozliczeń poprzez zapewnienie kompleksowego zestawu narzędzi pozwalających zminimalizować potencjalną ekspozycję członka Izby odnośnie którego stwierdzono Przypadek naruszenia lub przeciwdziałać dalszemu zwiększaniu tej ekspozycji.

Zgodnie z ust. 4 § 54 Regulaminu GIR, IRGiT będzie niezwłocznie informować o stwierdzonym Przypadku naruszenia Towarową Giełdę Energii S.A. oraz Komisję Nadzoru Finansowego, a także inne podmioty jeśli wymagać tego będzie bezpieczeństwo rozliczeń, na zasadach określonych w uchwale Zarządu IRGiT.

W związku z wprowadzeniem pojęcia „Przypadek naruszenia” zaktualizowano także § 22 oraz §36 ust. 3.

2. Zmiany dotyczące Funduszu Gwarancyjnego

Zmiana zapisów Regulaminu GIR odnoszących się do Funduszu gwarancyjnego (§ 43 - § 45n) ma na celu aktualizację zasad funkcjonowania Funduszy gwarancyjnych prowadzonych przez IRGiT, poprzez:

- a) wprowadzenie w § 45 - § 45d podziału oraz harmonogramu w odniesieniu do zadań realizowanych przez IRGiT w związku z comiesięcznym naliczeniem wpłat do Funduszu gwarancyjnego (aktualizacja) oraz zadań realizowanych w związku z realizacją wpłat i wypłat na rzecz członków Izby z tego tytułu (regulacja),
- b) wprowadzenie w § 45f definicji zarządzania środkami Funduszu gwarancyjnego oraz uwzględnienie zasad przekazywania i podziału przychodów pochodzących z zarządzania tymi środkami na poszczególnych członków Izby,
- c) doprecyzowanie zapisów § 45g dotyczących wyznaczania oraz regulowania wpłat odtworzeniowych do Funduszu gwarancyjnego, w tym w szczególności nadanie możliwości wyznaczenia tych wpłat oraz ich regulacji w ramach standardowej aktualizacji wpłat do Funduszu gwarancyjnego,
- d) wprowadzenie w § 45h ust. 1 obowiązku zwrotu wykorzystanych z Funduszu gwarancyjnego środków przez podmiot, który spowodował Przypadek naruszenia i wygenerował stratę,
- e) uregulowanie w § 45h ust. 2 kwestii zwrotu członkom Izby, których środki z Funduszu gwarancyjnego zostały wykorzystane, środków uiszczonych przez podmiot, który spowodował Przypadek naruszenia i wygenerował stratę w systemie gwarantowania rozliczeń.

Opisane powyżej zmiany uwzględniają wyniki analiz przeprowadzonych przez IRGiT po przypadkach niewypłacalności Członków Izby z listopada 2019 r. oraz marca 2020 r.

3. Zmiany dotyczące reprezentanta członka Giełdy

W związku z aktualizacją zapisów dotyczących obsługi finansowej członków Izby, pełniących funkcję reprezentanta członka Giełdy zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 3) Regulaminu

GIR, wprowadzono zmiany mające na celu doprecyzowanie zapisów Regulaminu GIR w zakresie rozliczeń i rozrachunku podmiotów prowadzących taką działalność w Izbie.

Zgodnie z ust. 4 i 5 § 23 Regulaminu GIR transakcje zawierane przez reprezentowanego członka Giełdy, a także zobowiązania i należności wynikające z rozliczania tych transakcji oraz związane z systemem gwarantowania rozliczeń ewidencjonowane będą na wydzielonych kontach ewidencyjnych oraz kontach rozliczeniowych, prowadzonych dla tego rodzaju działalności członka Izby.

Zmiany w § 39 ust. 7 i 8 mają na celu doprecyzowanie, iż depozyty zabezpieczające wnoszone przez członka Izby, wykonującego czynności rozliczeniowe na rzecz reprezentowanych członków Giełdy, naliczane będą oddzielnie dla każdego reprezentowanego członka Giełdy.

Uszczegółowieniu uległy również zapisy w zakresie funkcjonowania i odpowiedzialności członków Izby (§ 37 ust. 11, § 47 ust. 6, § 52 ust. 3, § 52b ust. 3), poprzez doprecyzowanie, iż obejmują one również pełnienie przez nich roli reprezentanta członka Giełdy.

Zmiany wprowadzone w § 54a precyzują, iż automatyczne zamykanie pozycji członka Izby, który pełni rolę reprezentanta członka Giełdy, dotyczy wszystkich pozycji, za które odpowiada dany członek Izby, w tym również pozycji członka Giełdy, którego reprezentuje.

4. Zmiany dotyczące środków dyscyplinujących i porządkowych

Zmiany wprowadzone w Rozdziale X Regulaminu mają na celu aktualizację zapisów dotyczących środków dyscyplinujących i porządkowych jakie mogą być stosowane przez IRGiT wobec członków Izby.

W § 61 ust. 2 Regulaminu GIR wprowadzono zmianę wysokości opłaty, jaką IRGiT może nałożyć na członka Izby w przypadku naruszenia przez ten podmiot zasad członkostwa w Izbie. Dotychczas opłata ta wynosiła 10 000 zł i mogła być nakładana wielokrotnie w przypadku braku usunięcia naruszenia w określonym przez IRGiT terminie. Zgodnie z wprowadzoną w tym zakresie zmianą, wysokość opłaty nakładanej przez Zarząd IRGiT wyniesie do 100 000 zł. Wykreślono jednocześnie § 62 ust. 2 Regulaminu GIR przewidujący możliwość ponownego nakładania opłaty za to samo naruszenie.

Ponadto celem ujednoczenia zasad obowiązujących członków GIR i uczestników Izby Rozliczeniowej i Rozrachunkowej, w § 63 ust. 1 Regulaminu GIR wprowadzono możliwość

odwołania się przez członka Izby, na którego nałożona została opłata za stwierdzone naruszenie, do Rady Nadzorczej IRGiT.

5. Zmiany dotyczące Tabeli Opłat

W związku ze zmianami wprowadzonymi w zakresie środków dyscyplinujących i porządkowych jakie mogą być stosowane przez IRGiT względem członka Izby w przypadku naruszenia przez ten podmiot zasad członkostwa w Izbie, z Tabeli Opłat wykreślono opłaty o charakterze dyscyplinującym, określone w sekcji III pkt 1 oraz pkt 2 tj. opłatę za spowodowanie zawieszenia rozrachunku na towarach giełdowych oraz opłatę za spowodowanie zastrzeżenia płatności dla rozrachunku towarów giełdowych. Zgodnie ze zmianą wprowadzoną w § 53 ust. 3 Regulaminu GIR, na członka Izby ponoszącego odpowiedzialność za spowodowanie zastrzeżenia płatności, będzie mogła zostać nałożona opłata, o której mowa w § 61 ust. 2.

Wprowadzono również zmianę wysokości opłaty za obsługę dokumentów księgowych poza systemem samofakturowania, określonej w sekcji III pkt 13 Tabeli Opłat Regulaminu GIR. Opłata ta w wysokości 10 PLN za każdy dokument, została wprowadzona do Regulaminu GIR wraz z uruchomieniem przez IRGiT bezpłatnej usługi self-billingu. Od czasu wprowadzenia tej opłaty do Tabeli Opłat Regulaminu GIR tj. od 2012 roku, jej wysokość nie podlegała zmianie. Od dnia 1 kwietnia 2021 r., zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, wysokość opłaty za obsługę dokumentów księgowych poza systemem samofakturowania będzie wynosiła 50 PLN za każdy dokument.

W przypadku pytań prosimy o kontakt.

Biuro Rozwoju i Obsługi Członków	22 341 99 01
Dział Rozliczeń i Rozrachunku	22 341 99 80
Dział Zarządzania Ryzykiem	22 341 99 20